

ROZSTRZYGNĘCIE KONKURSU POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO 2021 – STUDIA Sędzia: Jan RUSINEK, międzynarodowy sędzia FIDE

W konkursie brało udział 56 utworów. Poziom konkursu uważam za bardzo wysoki. Wszystkie nagrody i wyróżnienia honorowe mają jakieś oryginalne i warte zapamiętania elementy.

Studia wyróżnione pochwałami reprezentują też dobry poziom (w wielu innych konkursach prawdopodobnie kandydowałyby do nagród!), ale brak im zdaniem sędziego właśnie jakichś specjalnie oryginalnych motywów, które by wpadały w pamięć (to nie jest wcale zarzut – nie każde dobry utwór musi wpadać w pamięć).

Na początek chciałbym przedstawić pytania pojawiające się przy okazji sędziowania konkursów.

1. Czy studium szachowe to jest tylko diagram i główna kontynuacja?

Otóż moim zdaniem nie. Jest to całość: pozycja początkowa i cała gra łącznie z wszystkimi wariantami i złudami w takiej postaci, w jakiej to zaprezentował autor. Dlatego trudno było wyróżnić studia, które nie miały podanych żadnych dodatkowych wariantów ani słownych komentarzy, a niestety takie były w tym konkursie.

2. Czy sędzia ma prawo nadmiernie ingerować w autorską prezentację utworu i dodawać do niego jakieś ciekawe jego zdaniem elementy?

Uważam, że może to zrobić tylko za zgodą autora.

W kilku przypadkach taka zgoda została przez autorów studiów w tym konkursie udzielona, w pozostałych jest podane rozwiązanie autorskie z autorskimi komentarzami (gdzieniegdzie ewidentne błędy zostały poprawione). Zdecydowałem się w kilku miejscach usunąć nadmiar wykrzykników – dawanie wykrzyknika (albo nawet dwóch) przy oczywistym posunięciu sprawia złe wrażenie i bardziej szkodzi niż pomaga.

Ktoś może uważać, że podejście sędziego do **duali** jest zbyt rygorystyczne (dotyczy 1 i 2 wyróżnienia honorowego oraz studium 2319). Nie ma żadnego precyzyjnego kryterium jakie duale są dopuszczalne, jakie bardzo obniżają wartość utworu, a jakie tylko w niewielkim stopniu. Dlatego każde podejście do duali jest subiektywne i moje nie musi być wcale jedyne słuszne czy najlepsze. Na swoje usprawiedliwienie takiego dość rygorystycznego podejścia sędzia ma fakt, że w swojej ponad 50-cio letniej aktywności kompozytorskiej nie opublikował **ani jednego** studium ze świadomym dualem - nie można mu więc zarzucić hipokryzji.

I na koniec jeszcze jedna refleksja dobrze świadcząca o poziomie konkursu. Większość studiów czy zadań szachowych (nawet tych najwybitniejszych) nie jest idealnych. Mam na myśli to, że oglądając je i **zachwycając się nimi** przychodzi nierzadko do głowy np. myśl: pięknie, *ale gdyby nie ten niepotrzebny techniczny pionek*, albo *trochę za dużo bić*, albo *za krótka gra początkowa* albo *gra jest zbyt forsowna* itp.

Są jednak studia w jakimś sensie idealne - to takie, przy których żadne udoskonalenia nie przychodzą na myśl - nie są potrzebne. Przy czym nie zawsze idealne w tym rozumieniu studium musi być lepsze od nieidealnego!

Moim zdaniem 3 pierwsze oraz 5 i 6 nagrody oraz specjalne wyróżnienie honorowe z naszego konkursu do takich idealnych studiów można zaliczyć.

Inne uwagi:

2289. Takie promocje w skoczka były realizowane - np. A. Cheron wiele lat temu zrealizował aż 8 takich promocji.

2574. To nie jest Plachutta jak pisze autor, bowiem po 2... Wf:f4 nie wykorzystuje się przesłony wieży przez wieżę, ale bije wieżę 3. W:f4.

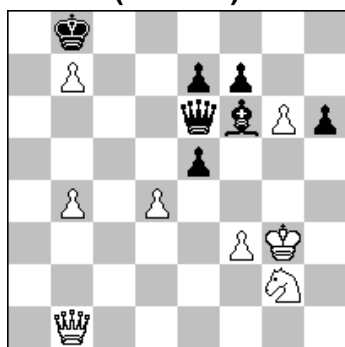
2319. Moim zdaniem gra wstępna z wymianą hetmanów nie bardzo pasuje do końcowej idei - ponadto w przedostatnim posunięciu są duale.

2509. Pozycja z 3 białopolowymi gońcami powinna się znaleźć raczej w jakimś specjalnym konkursie.

2568. Propozycji autora - "*w zależności od tego czy pozycja po 13 ruchu ma dual czy nie kończą grę w tym ruchu albo nie - niech moi konkurenci to sprawdzają*" nie można traktować poważnie.

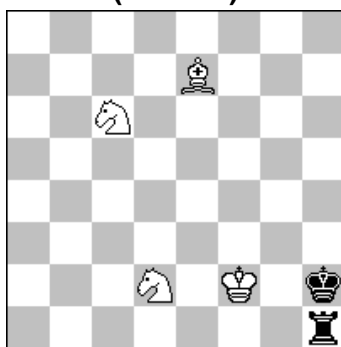
2513. Autor sam poprosił o wykluczenie studium z konkursu.

I nagroda
Steffen S. NIELSEN
 (nr 2361)

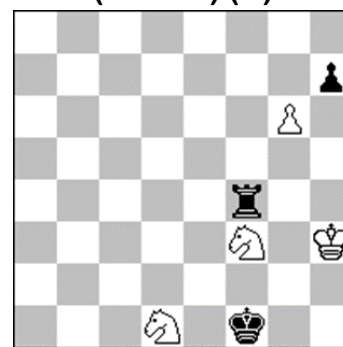
+ (8+7)

II nagroda
Michaił GROMOW
 (nr 2573)

+ (4+2)

III nagroda
Andrzej BABIARZ
 (nr 2313) (w)

+ (4+3)

I nagroda - Steffen S. NIELSEN - nr 2361

Niezwykle oryginalne i efektowne studium. Trzy zadziwiające ciche ofiary (dwie białego i jedna czarnego) hetmanów - na pierwszy rzut oka zupełnie niezrozumiałe! Ale po analizie subtelnych motywacji wymyślonych przez autora wszystko okazuje się klarowne i eleganckie. Nienaganna konstrukcja i gra bez zbędnych dodatkowych elementów. Często dzisiaj autorzy starają się (moim zdaniem niepotrzebnie) przedłużać grę i nawet gdy okazuje się ona ciekawa, w efekcie zaciemnia główną ideę studium.

1.d5. 1.g:f7? H:f7 =. **1...H:d5 2.Hf5!** 2.Se3? He6 =. **2...K:b7.2...f:g6 3.Hc8+ +-.** **3.Se3.** Zgrabna gra początkowa się skończyła, czarny hetman jest pod biciem, ale jego odejście z przekątnej a2-f7 przegrywa natychmiast po 4.ef7, a po 3...He6 jest 4.H:e6 f:e6 np.5.Sg4; 3...Hb3 4.Hd7+ wygrana.

Dlatego czarne zamiast uciekać hetmanem atakują hetmana białego. **3...f:g6!** Teraz po 4.S:d5? g:f5 czarne będą miały nawet przewagę. Ale następuje **4.H:f6!** i okazuje się, że białe zdobyły figurę.

Jednak czarne mają sprytny plan: po wymianie hetmanów zdobyć pionka "b" i wymienić pionka "f". W tej chwili ten plan nie przechodzi: 4...e:f6 (4...Hd6 5.H:d6 e:d6 6.Sc4 Kc6 7.Kg4) 5.S:d5 Kc6 (5...f5 6.Se7+-); 6.S:f6 i mamy pozycję I.

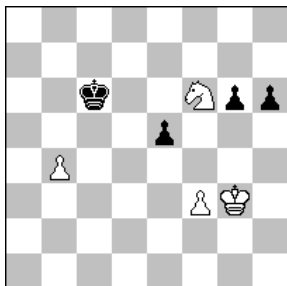
Czarne odpowiadają jeszcze efektowniej **4...Hc5!!** Dalej dwa hetmany są pod biciem i białe są zaproszone do zabicia jako pierwsze. Lecz jeśli teraz 5.b:c5? e:f6 6.Sg4 Kc6 7.S:f6 (lub 7.S:h6 K:c5 8.Sg4 e4 =), to powstaje pozycja II.

Następuje ostatnia wspaniała ofiara hetmana **5.Hg5!!** 5.Ha6+? K:a6 6.b:c5 Kb5 7.Sg4 K:c5 8.S:e5 g5 9.Sf7 Kd4 10.S:h6 e5 11.Sf5+ Kd5 =. Obecnie po wzajemnym biciu hetmanów 5...h:g5 (5...Hd6 6.H:h6 H:b4; 6...e4+ 7.Hf4 H:f4+ 8.K:f4 e:f3 9.K:f3+-; 7.Hh1 (7.Sg2); 5...H:b4 6.H:e5) 6.b:c5 Kc6 7.Sg4(c4) powstaje pozycja III.

Czarne próbują ostatniej szansy. Nie biją hetmana, ale pionka licząc na wieczny szach: **5...H:b4 6.H:e5 He1+ 7.Kg4.** Ruchy 7.Kh3 Hh1 8.Kg3 (8.Kg4 h4+ =) i 7.Kg2 He2+ 8.Kg3 są stratą czasu, a po 7.Kf4? Hh4+ 8.Sg4 h5 jest remis. **7...Hg1+ 8.Kf4 g5+ 9.Kf5!** i **wygrana** (Ale nie 9.Ke4? Hb1+ wieczny szach).

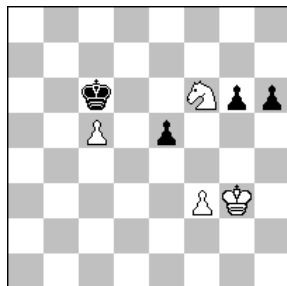
To studium to jedno z najładniejszych studiów, jakie widziałem (a oglądałem studia już prawie 60 lat!)

I.

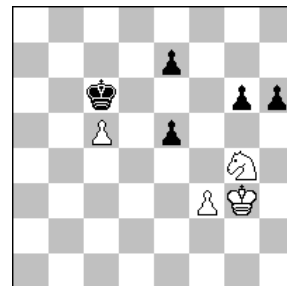
Biały pionek jest na b4 i czarne nie zdążą go zdobyć i wymienić białego pionka "f". Białe wygrywają

II.

Biały pionek jest na c5 i czarne zdążą go zdobyć i wymienić białego pionka "f". Remis

III.

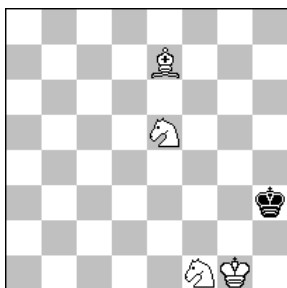

Biały pionek jest na c5 i czarne go zdobędą, ale zła struktura czarnych pionków nie pozwoli wymienić białego pionka "f". Białe wygrywają.

II nagroda - Michaił GROMOW nr 2573

W prostej arystokratycznej pozycji mamy trzy piękne maty na trzech różnych polach (przy czym jeden mat jest na środku szachownicy!) za każdym razem z aktywnym blokowaniem wież innego pola. Elegancka gra bez żadnego bicia! Na dodatek ładna złuda 2. Se5? kończąca się patem.

1.Sf1+. 1.Gd6+? Kh3 2.Sf1 Kg4 3.Se5+ Kf5! 4.Sg3+ Ke6 =. 1...Kh3 2.Gd8!

Narzucano się 2.Se5? aby dalej trzymać wieżę "w klatce", ale nastąpiłoby 2...Wg1! 3.K:g1 (inaczej wieża wydostaje się z klatki) pat.

Teraz wydaje się, że po **2...Kg4** czarne się uwalniają, ale **3. Se5+ Kf4 4. Sg6+**. Stratą czasu jest **4.Sd3+ Kg4 5.Se5+ Kf4 6.Sg6+** itd. czarny król musi wrócić (4...Kf5(e4) 5.Sg3+ i wieża ginie). **4...Kg4 5.Kg2!** Do akcji wkracza biały król. Wieża ma trzy odejścia po których nie ginie (5...Wh4 6.S:h4; 5...Wh3 6.Se5 i 7.K:h3), ale po każdym z nich białe matują.

A. 5...Wh5 6.Se3#.

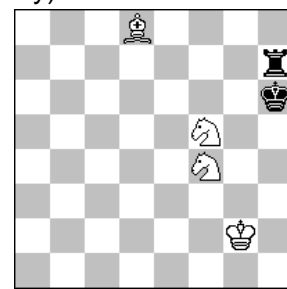
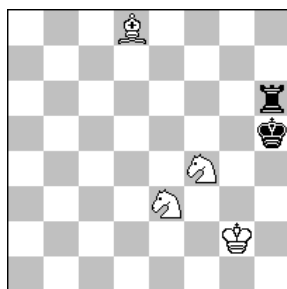
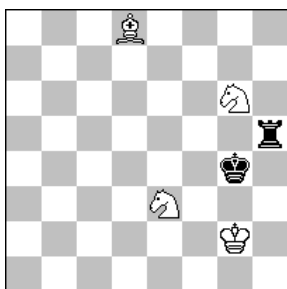
(mat na środku szachownicy)

B. 5...Wh6 6.Se3+ Kh5

7.Sf4#. (mat wzorowy)

C. 5...Wh7 6.Se3+ Kh5

7.Sf4+ Kh6 8.Sf5#. (mat wzorowy)

III nagroda - Andrzej BABIARZ - nr 2313

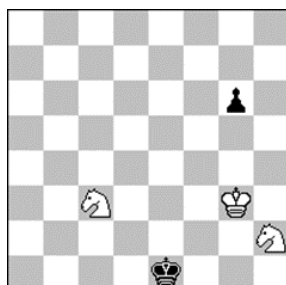
Bardzo pomysłowe wykorzystanie teorii Troickiego. Po początkowej grze powstanie pozycja 2 skoczki przeciwko pionkowi. Z teorii Troickiego wynika, że aby strona silniejsza (w tym wypadku białe) wygrała, pionek przeciwnika (czyli tu czarny) nie może być zbyt zaawansowany. W

tematycznej złudzie czarne zdążą przesunąć go na pole gwarantujące im remis. W rozwiązaniu białe grożą malowniczym matem dwoma skoczkami i czarne muszą stracić tempo na ucieczkę królem na takie pole, z którego dostaną szacha (czyli de facto białe zdobywają aż dwa tempa!). Dzięki temu zupełnie nieoczekiwanie **drugi** biały skoczek początkowo bardzo oddalony od pola blokowania, zdąży zablokować pionka na wcześniejszym, wystarczającym do wygranej polu.

Z teorii Troickiego wynika, że pionek skoczkowy musi być zablokowany skoczkiem na 6 linii. Wydaje się oczywistym, że skoczkiem blokującym czarnego pionka będzie skoczek f3, ale... **1.Sh2+!** 1.g7? W:f3+ 2.K~Wf6 remis. **1...Ke11...Ke2** 2.Sc3+ (szach) wygrana.; **1...Kg1** 2.g7 Wf6 3.g8H+(szach) wygrana. **2.g7 Wf6!** **3.g8H!** Nie wystarczą inne promocje z powodu 3...K:d1. **4.Wh6+ 4.Kg2!!**

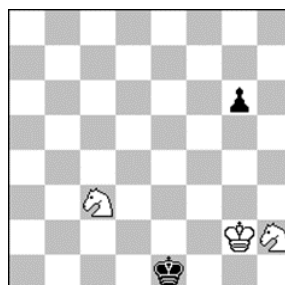
Narzuca się tematyczna złuda 4.Kg3?, bo król staje bliżej wieży, ale 4...Wg6+ 5.H:g6 h:g6 6.Sc3 (Pozycja I) 6...g5! **4...Wg6+ 5.H:g6 h:g6 6.Sc3!** (Pozycja II)

I.

Po 6...g5 7.Sg4 czarny pionek będzie zablokowany na polu g5 - remis.

II.

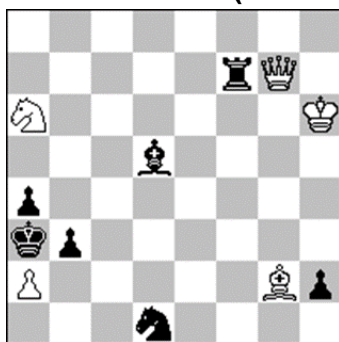

Grozi 7.Sf3# - trzeba grać 6...Kd2 i białe blokują pionka na g6 drugim skoczkiem po **7.Se4+** i **8.Sg5**. Wygrana.

Przy białym królu na g3 ten ruch nie wygrywał, a przy królu na g2 wygrywa ze względu na groźbę mata: 6...g5? - Troicki, ale 7.Sf3#. **6...Kd2 7.Se4+! Ke3 8.Sg5!** i nieoczekiwanie drugi skoczek z dalekiego pola d1 znalazł się na właściwym polu g5! **8...Kf4 9.Shf3!** wygrana.

IV nagroda

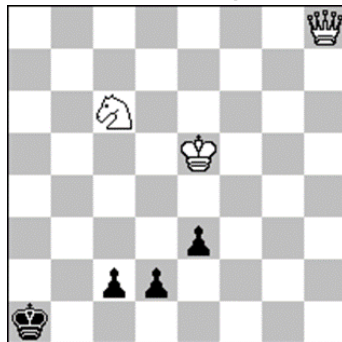
Dawid GURGENIDZE
& Martin MINSKI (nr 2331)

+ (5+7)

V nagroda

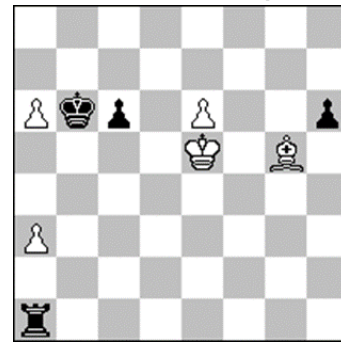
Dawid GURGENIDZE
& Waża NEIDZE (nr 2390)

+ (3+4)

VI nagroda

Mario MICALONI
& Marco CAMPIOLI (nr 2300)

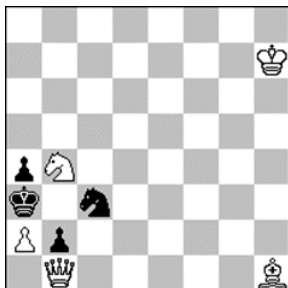

+ (5+4)

IV nagroda - Dawid GURGENIDZE & Martin MINSKI - nr 2331

Żywa, ciekawa gra z obu stron. W pobocznych wariantach białe matują wykorzystując wcześniejsze blokowania pól. W głównym wariantcie czarne próbują bronić się patem, ale białe efektywnym manewrem pata unikają i mamy mata z dwoma blokowaniami (szkoda, że z niepotrzebnym pionkiem a4).

1.Ha1! 1.Hd4? G:g2=. **1...Wh7+!** gra na pat. 1...b2 2.H:d1 G:g2 3.Hd3+ K:a2 4.Sb4+ Ka1 5.Ha3+ Kb1 6.Ha2+ Kc1 7.Hc4+ Kd2 (7...Kb1 8.Hc2+ Ka1 9.H:a4+ Kb1 10.Hd1#) 8.Hd3+ Ke1 9.Sc2+ Kf2 10.He3+ Kf1 11.He1# mat wzorowy z blokowaniem; 1...G:g2 2.a:b3+ K:b3 3.H:d1+ +- **2.K:h7 Ge4+!** 2...b2 3.H:d1 Ge4+ 4.G:e4 h1H+ 5.H:h1+- (5.G:h1? b1H+ 6.H:b1 pat. **3.G:e4.** 3.Kg7? b2 4.H:d1 b1H 5.Hd6+ K:a2 6.He6+ Ka1 7.G:e4 h1H =. **3...h1H+!** **4.G:h1 b2!** **5.Hb1!** 5.H:d1? b1H+ 6.H:b1 pat. **5...Sc3 6.Sb4!!**

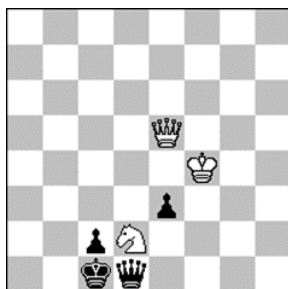
Puenta. 6.Ge4? S:b1 7.G:b1 pat wzorowy; 6.He1? b1H+ 7.H:b1 S:b1=. **6...S:b1.** 6...K:b4 7.H:b2+ +-. **7.Sc2+ K:a2 8.Gd5#** - mat wzorowy z dwoma blokowaniem.

V nagroda - Dawid GURGENIDZE & Vaża NEIDZE - nr 2390

Bardzo oryginalna pozycja po zaskakującym 6 ruchu białych. Gra kończy się kilkoma różnymi matami. Zgrabna klarowna gra bez zbędnych żmudnych analiz.

1.Kf4+! Kb1 2.Hb8+ Kc1 3.Sd4! d1H 4.Sb3+ Kb2 5.Sd2+ Kc1 6.He5!!

Zadziwiająca pozycja warta specjalnego diagramu.

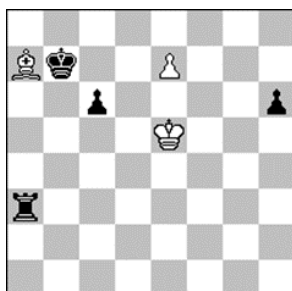
Białe zostawiają skoczka pod biciem na 3 możliwe sposoby! Po każdym biciu czarne dostają mata. Po najlepszej obronie gra też się kończy matem. **6...He1.** 6...K:d2 7.H:e3#; 6...H:d2 (ed2) 7.Ha1#; 6...He2 7.Sb3+ Kd1 (7...Kb1 7.Ha1#) 8.Ha1+ c1H 9.H:c1#. **7.Sb3+ Kd1 8.Hd4+ Hd2.** 8...Ke2 9.H:e3+ ze zdobyciem hetmana. **9.S:d2 e:d2 10.Ha4 Kc1 11.Ha1#.** Ale nie 11.Ke3? d1S+! =.

VI nagroda - Mario MICALONI & Marco CAMPIOLI - nr 2300

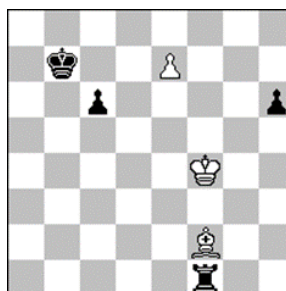
W naturalnej eleganckiej końcówce jakby wziętej z gry praktycznej dwie (i dodatkowa w pobocznym wariantcie) ofiary gońca - pierwsza w celu przesłony linii "a", druga w celu ściągnięcia czarnej wieży na niewygodną poziomą.

1.Gd2! 1.a7? Kb7! (1...K:a7? 2.Ge3+ Kb7 3.e7 W:a3 4.Ga7!! +-) 2.Gd2 Wg1 3.e7 Wg8 4.G:h6 We8 5.Kd6 W:e7 6.K:e7 K:a7 remis; 1.Ge3+? Kc7! (1...K:a6? 2.e7 W:a3 3.Ke4 +-) 2.a7 (2.Kf6 Wf1+ 3.Ke5 Wf8 4.e7 We8 5.Ke6 h5 6.Gf2 Kc8 7.a7 Kb7 8.Kd7 W:e7+ 9.K:e7 Ka8 remis) 2.Gc5 We1+ 3.Kf6 W:e6+ 4.K:e6 Kb8 remis (2.e7 W:a3 3.Gc5 Wa2 remis) 2...W:a3 3.Gd4 h5 4.Kf6 Wf3+! 5.Kg7 Wg3+ 6.Kh7 Wa3! 7.Gc5 W:a7 8.G:a7 Kd6 remis.

1...Wa2! 1...Wd1 2.a7! (2.Ge3+? Kc7! 3.e7 Kd7 4.Kf6; 4.a7 Wd5+ 5.Kf6 Wa5 remis) 4...Wd6+ 5.Kf7 We6 6.Gc5 W:e7+ 7.G:e7 Kc7 8.Gd8+ Kb8 9.Gb6 Ka8 remis; 2...Kb7 (2...K:a7 3.Ge3+ +-) 3.e7 W:d2 4.a8H+ K:a8 5.e8H+ +-; 1...Wg1 2.Ge3+ +- **2.a7!** 2.Ge3+? Kc7! 3.Kf6 We2 4.a7 Kb7 5.G:h6 W:e6+ 6.K:e6 K:a7 remis; 2.G:h6? We2+ 3.Kd6 W:e6+ 4.K:e6 K:a6 remis. **2...K:a7 3.Ge3+ Kb7** (3...c5 4.e7 +-) **4.e7 W:a3 5.Ga7!!** 5.Gc1? Wa8 remis; 5.G:h6? Wa8 remis.

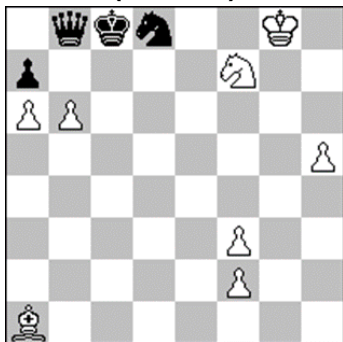
Pozycja po ruchu
5.Ge3-a7!

Pozycja po ruchu
7.Ga7-f2!

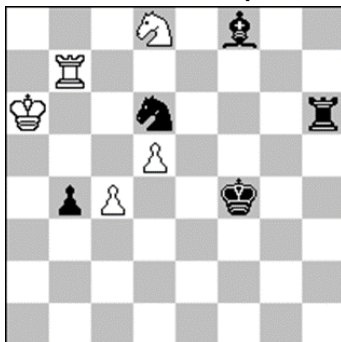
5...Wa1. 5...K:a7 6.Kf4! (6.Kd4? c5+ i czarne wygrywają) 6...Wa4+ 7.Kf5 Wa5+ 8.Kf6 +-; 5...W:a7 6.e8H +- **6.Kf4! Wf1+.** 6...We1 7.Ge3 +- **7.Gf2! W:f2+ 8.Ke3 Wf5** (8...Wf1 9.Ke2 +-) **9.e8H** i wygrana.

VII nagroda
Władisław TARASIUK
 (nr 2579)

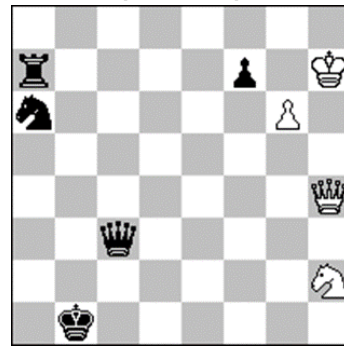
+ (4+7)

1 wyróżnienie honorowe
Paweł ARESTOW
 & Michal HLINKA (nr 2349)

= (5+5)

2 wyróżnienie honorowe
Martin MINSKI
 (nr 2530)

= (4+5)

VII nagroda - Władisław TARASIUK - nr 2579

Kilkufazowe studium. Najpierw gra z groźbą przewagi materialnej białych. Czarne próbują schować swojego króla w patowym "schronie", ale białe precyzyjnymi manewrami to udareniają, puentując swoją kombinację rzymską ofiarą gońca. Połączenie poszczególnych faz wygląda nieco "eklektycznie", co nie zmienia faktu, że studium jest bardzo dobre.

1.b7+. 1.Ge5? H:b6 2.Sd6+ Kd7 →. **1... S:b7.** 1...Kd7 2.Ge5 +- **2.Ge5 Sd6!** 2...Ha8 3.a:b7+ K:b7+ 4.Kg7 Ka6! 5.f4! Hg2+ 6.Sg5 Hb7+ 7.Kg6 Hc6+ 8.Gf6 Hc2+ 9.f5 +- **3.G:d6 Hb1!** 3...Hb3 4.h6 Kd7 5.Kg7! Ke8 (5...Hc3+ 6.Ge5 +-) 6.Se5 +- **4.Kg7!** Za wcześnie na 4.h6? Hg6+ 5.Kf8 Hh7! = **4...Ha1+ 5.Ge5! Hg1+ 6.Gg3 Ha1+ 7.Se5 Kb8!** 7...Hc1 8.h6 Hg5+ 9.:Sg6 +- **8.h6 Ka8! 9.f4!!** Puenta. 9.h7? H:e5+! 10.G:e5 – pat. **9...Hd4 10.h7 Hd7+!** **11.Kh6!** 11.:S:d7? – pat; 11.Sf7? Hg4+ 12.Kf8 Hc8+ 13.Ke7 Hc7+ 14.Kf6 H:f4+! 15.G:f4 – pat. **11...Hh3+ 12.Gh4!** 12.Kg6? He6+ 13.Kg5 He7+ 14.Kh6 Hf8+ 15.Kg6 He8+ 16.Sf7 He6+ 17.Kg5 He7+ 18.Kg4 He6+! 19.Kg5 He7+ remis pozycyjny. **12...H:h4+ 13.Kg7 He7+ 14.Sf7** z wygraną.

1 wyróżnienie honorowe - Paweł ARESTOW & Michal HLINKA - nr 2349

Najpierw żywy wstęp z przesłoną Nowotnego i potem kluczowa pozycja po 5 ruchu czarnych, w której mamy jednocześnie i logiczną próbę (uzasadnienie w wariancie A)) i tematyczną złudę (uzasadnienie w wariancie B)).

Mankamentami są **bicie** pionka w 1 ruchu oraz **poważny dual** w 2 tematycznym wariancie, co spowodowało, że studium nie znalazło się wyżej.

1.W:b4! 1.Wb8? S:c4+ 2.Sc6 (2.Se6+ Ke5 3.W:f8 b3 4.Wb8 b2-+) 2...Gd6 3.Wb7 Sd2-+. **1...Sc8+** 1...S:c4+ 2.Se6+ Ke4 3.W:c4+ = **2.d6!** (Nowotny) **W:d6+.** 2...S:d6 3.c5+. **3.Kb7 W:d8 4.c5+ Ke5!** 4...Kf5 5.Kc7 We8 6.Kd7=. **5.Kc7 We8 6.Wb1!!.**

6.Wb8? - (**logiczna próba**) **6...Sd6!** 7.W:e8+ S:e8+ 8.Kd7 (pozycja A1) 8...Sf6+! (czarny gońiec stoi na f8);

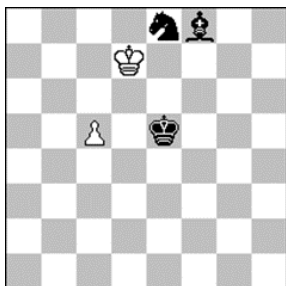
6.Wb2? (**tematyczna złuda**) **6...Se7!** 7.Kd7 Wa8 8.c6 Sd5! 9.We2+ Kd4! 10.c7 Wa7! 11.Ke8?! (11.Wd2+ Kc5 - 11...Kc4? 12.Ke8!= - 12.Wc2+ Kb5 13.Wb2+ Gb4-+) **11...Gb4!** (12.c8H Sf6+ 13.Kd8 Ge7#) - nie ma szacha na d2. Pozycja B1.

Złuda 6.Kd7? G:c5! 7.Wb8 We7+! 8.K:c8 (8.Kc6 Sb6! 9.K:c5 Sd7+) 8...Kd6 9.Wb7?! We8#;

A) 6...Ge7 7.Wb8! Sd6!? 7...G:c5 8.W:c8 We7+ 9.Kc6! = (9.Kd8? Kd6 10.Wa8 Gb6+ 11.Kc8 Kc6 12.Wa1 We8#) 8.W:e8. 8.c:d6? G:d6+ -+. 8...S:e8+ 9.Kd7! = (czarny goniec stoi na e7!);

B) 6...Se7 7.Kd7 Wa8 8.c6 Sd5 9.c7 (dual 9.We1+) 9...Wa7 10. We1+! (10. c7) 10...Kd4 11. Ke8! Wa8+ 12.Kd7 Wa7 13.Ke8 - remis, 13...Gb4 - teraz białe mają szacha na d1 -
Pozycja B2) - 14.Wd1+ Ke4 15.W:d5 =.

A1.

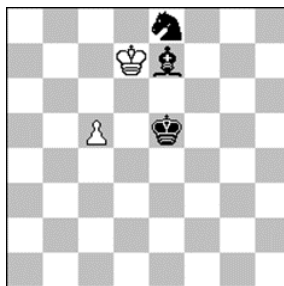
Cz. Goniec stoi na f8 –
czarne wygrywają

B1.

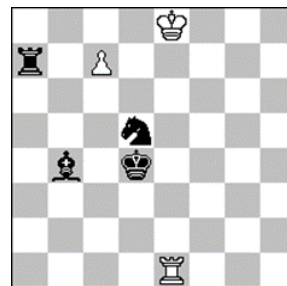
Nie ma szacha na linii d.
Czarne wygrywają

A2.

Cz. Goniec stoi na e7
i jest atakowany. Remis

B2.

Białe mają szacha na
linii d

2 wyróżnienie honorowe - Martin MINSKI - nr 2530

Po ciekawej grze początkowej mamy logiczną próbę 6.H:e4? prowadząca do remisu. Trzeba najpierw zmusić czarnego króla, aby stanął na czarnym polu - może wybrać pole a3 lub b2. W zależności od tego w 9 posunięciu białe wybierają jedną z dwóch możliwych ofiar hetmana. Zatem widzimy tu przy efektownej grze problemowej temat **unikania duali**. Niestety **dual** w obu wariantach w 10 posunięciu oraz w 14 ruchu w wariacie A w tym wypadku bardziej niż w innych psują wrażenie. Mamy tu szczególnie nieprzyjemny "zgrzyt": **unikanie duali z dualami**. Gdyby nie to, studium byłoby dużo wyżej.

1.Hf2! 1.g7? f5!→. 1...Hh3+.1...Wc7 2.Hf5+ Hc2 3.H:c2+ K:c2 4.g7=. 2.Kg7 Hc3+ 3.Kh7 Sc5. 3...Hc5 4.H:c5 S:c5 5.g7 Se4 6.Sg4 f5 7.Se3/Sh6 f4 8.Sg4 f3 9.Kh8 Wa8+ 10.g8H W:g8+ 11.K:g8 Sf6+ 12.S:f6 f2 13.Se4 f1H 14.Sd2+=. 4.Hf5+ Ka2! 4...Hc2 5.H:c2+ K:c2 6.g7=; 4...Sd3 5.g7 Wa5 6.H:a5 H:a5 7.g8H=. 5.g7 Se4! 6.Hd5+! Próba logiczna: 6.H:e4? H:g7+! 7.K:g7 f5+ 8.He7 W:e7+ 9.Kf6 We2! 10.Sf3 We3! 11.Sd4 (11.Sd2 Wd3→) f4 12.Kf5 f3→ lub 8.Hb7 W:b7+ 9.Kf6 Wb2! 10.Sf3 Wb3! 11.Sd4 f4 12.Kf5 f3→; 6.g8H? Sf6+ 7.H:f6 H:f6→ i teraz dwa warianty:

A. 6...Ka3 7.H:e4 H:g7+! (7...f5 8.Hg2=) 8.K:g7 f5+ 9.He7+! Nie 9.Hb7? W:b7+ 10.Kf6 Wb2 11.Sf3 Wb3 12.Sg5 (12.Sd4 f4 13.Kf5 f3→) 12...f4 13.Kf5 f3 14.Kf4 f2→; 9.Kf6? f:e4→. 9...W:e7+ 10.Kf6/Kg6 We2 11.Sf3 We3 12.Sd2 z remisem dzięki temu, że skoczek może szachować.(lub dual 12.Sd4 f4 13.Kf5 f3 14.Sc2+=) 12...Wd3 13.Sc4+! Kb3 14.Se5=

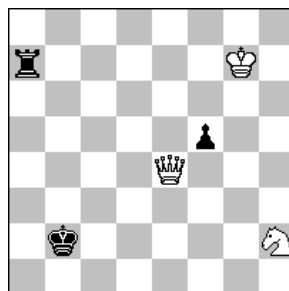
B. 6...Kb2 7.H:e4 H:g7+ 8.K:g7 f5+ 9.Hb7+! Nie 9.He7? W:e7+ 10.Kf6 We2 11.Sf3 Re3 12.Sd4 f4 13.Kf5 f3→; 9.Kf6? f:e4→. 9...W:b7+ 10.Kf6/Kg6; pole b2 jest zablokowane 10...Wb5. 10...Wb3 11.K:f5 Wh3 12.Sg4=) 11.Kg5 Kc3 12.Sf3! (12.Kf4? Wb2! 13.Sf3 Wf2→) 12...Kd3 13.Kf4 =.

A.

Remisuje tylko 9.He7+! (nie 9.Hb7?)

B.

Remisuje tylko 9.Hb7+! (nie 9.He7?)

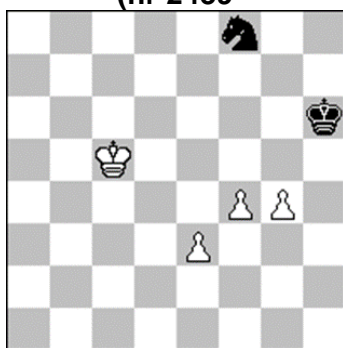
3 i 4 wyróżnienia honorowe wymagają dodatkowego komentarza. Oba utwory zawierają prawdopodobnie ciekawszą treść niż tylko ta podana przez autora i razem z tą dodatkową treścią zasługiwałyby przypuszczalnie na wyższe miejsce. Wielka szkoda, że autor nie skorzystał z propozycji redaktora konkursu i odmówił uzupełnienia treści o poboczne warianty, uzasadnienia złud itp.

Trzeba uszanować jego decyzję, ale sędzia może ocenić tylko to, co zostało zaprezentowane!

3 wyróżnienie honorowe

Peter KRUG

(nr 2439)

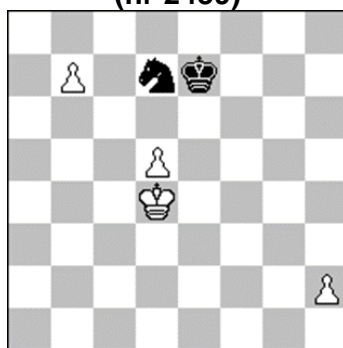

+ (4+2)

4 wyróżnienie honorowe

Peter KRUG

(nr 2439)

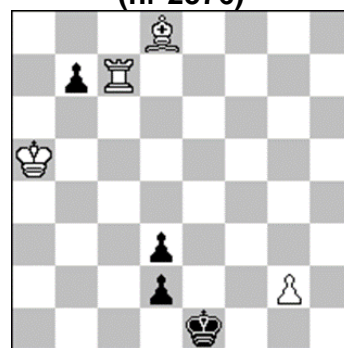

+ (4+2)

5 wyróżnienie honorowe

Władimir SAMIŁO

(nr 2576)

+ (4+4)

3 wyróżnienie honorowe - Peter KRUG - nr 2439

Wzajemny zugzwang (z tematyczną złudą) oraz 2 warianty z manewrem króla, przerzucającym ruch na czarne.

1.Kd5 (1.Kd6? Sg6! - białe są w zugzwangu):

A) 1...Sg6 2.Kd6 (zugzwang nr 1) **2...Kg7 3.f5 Sf8 4.e4 Sh7 5.e5 Kf7 6.Kd7! Sf8+ 7.Kc6 Sh7 8.Kd6!** (zugzwang nr 2) **8...Ke8 9.Ke6 Sf8+ 10.Kd5 Sh7 11.Ke4! Sg5+ 12.Kf4 Sh3+ 13.Kg3! Sg5 14.e6 Ke7 15.Kf4 S:e6+ 16.f:e6 K:e6 17.Kg5!** wygrana

B) - druga gra główna: 1...Kg6 2.e4 Kf7 3.g5 Se6 4.Ke5 Ke7 5.Kf5 Sc5 6.e5 Kf7 7.Kg4 Ke7 8.Kh4! znów manewr króla w celu postawienia czarnych w pozycji zugzwangu: **8...Sd3 9.Kg3 Sc5 10.Kg4! Kf7 11.f5 Sd3 12.e6+ Ke7 13.Kh5 Se5 14.Kh6 Sc4 15.Kh7 Sd6 16.f6+ K:e6 17.g6 K:f6 18.g7** wygrana

4 wyróżnienie honorowe - Peter KRUG - nr 2439

Zaskakujący 1 ruch oparty na stracie tempa.

1.h3! Ruch w celu uniknięcia wzajemnego zugzwangu. **1...Kd6 2.h4 Kc7 3.Ke4 Sf6+ 4.Ke5 Sh5 5.d6+ K:b7 6.Ke6 Kc6 7.Ke7 Sf4** (7...Sg3 8.d7 Sf5+ 9.Kd8! Kd6 10.h5 Kc6 11.Ke8 Sd6+ 12.Ke7 Sf5+ 13.Ke6 Sd4+ 14.Kf6! (14.Ke5? K:d7=) 14...K:d7 15.h6 +-A) **8.h5! Sd5+ 9.Kf7 K:d6 10.h6** wygrana

5 wyróżnienie honorowe - Władimir SAMIŁO - nr 2576

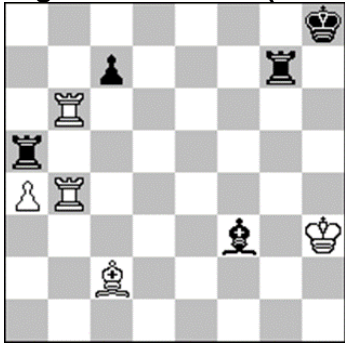
Dwufazowe studium z fazami logicznie z sobą powiązanych. Najpierw właściwy wybór sposobu wymiany wieży za dochodzącego pionka, a potem precyzyjna gra gońca przeciwko pionkowi. Mankament: rozwiązanie **4.Ka4** dużo bardziej narzuca się niż tematyczna złud **4.Kb5?**

1.Wh7! (Próba 1.Gg5? d1H 2.Wc1 H:c1 3.G:c1 Kd1! 4.Ga3 (4.Gf4 Ke2 5.Kb4 Kf2! 6.g4 Kf3 =; 4...Ke2 5.Gc1 (5.Gb4 Ke3! =) 5...Kd1 = remis pozycyjny) **1...Ke2 2.Wh1 d1H 3.W:d1 K:d1 4.Ka4!** - puenta **4.Kb5?** Ke2! (4...d2 5.Gg5+.-) 5.Gg5 Kf2! =; 4...Ke2 4...b5+ 5.Kb3! Ke2 6.Ga5 – gra główna **5.Ga5! b6!** 5...Ke3 6.Kb3+!. **6.Gb4!** 6.Gc3? Ke3 7.Kb3 Kf4 8.Ge1 d2! = **6...Ke3 7.Kb3 b5!**

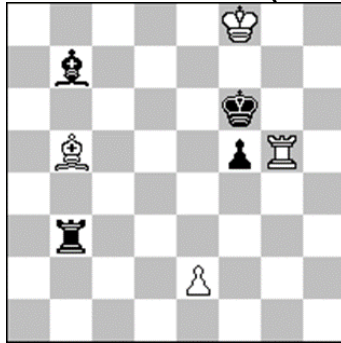
7...Kf4 8.Gd6+ Ke3 9.g3! d2 10.Gf4+ Kf3 11.Kc2+.- **8.Kb2!** 8.Ge1?! Ke2! 9.Gb4 Ke3 - strata czasu, **8...Kf4 9.Gd6+ Ke3 10.Kc1!** 10.g3? b4!= **10... Kf2 11.g4!+.-** (11.g3? Ke2! 12.Gf4 b4!)=).

6 wyróżnienie honorowe
Michaił GROMOW
 & **Oleg PIERWAKOW (nr 2531)**

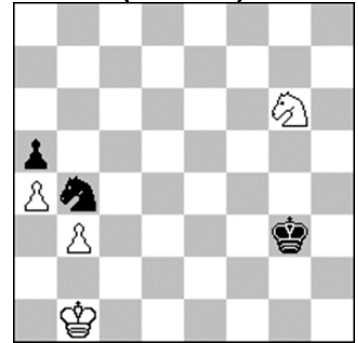
= (5+5)

7 wyróżnienie honorowe
Martin MINSKI
 & **Steffen S.NIELSEN (nr 2325)**

= (4+4)

8 wyróżnienie honorowe
Andrzej BABIARZ
 (nr 2348)

+ (4+3)

6 wyróżnienie honorowe - Michaił GROMOW & Oleg PIERWAKOW - nr 2531

Wybór pierwszego posunięcia umotywowany możliwością przestony przekątnej d5-a8 w 5 posunięciu. Szkoda, że rozwiązanie bardziej narzuca się niż złuda, bo usuwa wieżę spod bicia.

1.Wh6+! Złuda: 1.Wh4+? Kg8 2.Gb3+ (2.Wb8+ Kf7 3.Wf4+ Ke7 4.W:f3?? Wh5#!) 2...Gd5! 3.Wb8+ Kf7 4.Wa8!? Wc5! =; 1.Wb8+? Wg8 2.Wh4+ Gh5 =. **1...Kg8 2.Gb3+.** 2.Wb8+? Kf7 3.Gb3+ Ke7! 4.We6+ Kd7 =. **2...Gd5!** 2...Wf7 3.G:f7+ K:f7 4.Wh7+ Ke6 5.W:c7+-; 2...Kf8 3.Wf4+ +- **3.Wb8+ Kf7 4.Wa8! Wc5!** 4...G:b3 5.W:a5 Ge6+ 6.Kh2!+-; 4...W:a8 5.G:d5+ +- **5.Wc6!** Puenta. **5...W:c6.** 5...Ge6+ 6.G:e6+ +-; 5...Ke7 6.G:d5 W:d5 7.W:c7+ Kf6 8.Wa6+ +- **6.G:d5+ We6 7.Wa6 c6 8.W:c6 Wgg6 9.W:e6!** 9.a5? Wh6+ 10.Kg4 Whg6+ 11.Kf5 Wgf6+ = wieczny szach. **9...W:e6 10.a5 Ke7 11.G:e6 K:e6 12.a6** wygrana.

7 wyróżnienie honorowe - Martin MINSKI & Steffen S.NIELSEN - nr 2325

Cała idea studium opiera się na efektownym 4 posunięciu 4.e4!, w którym pionek ustawia się pod 3 bicia i jednocześnie białe ofiarują wieżę.

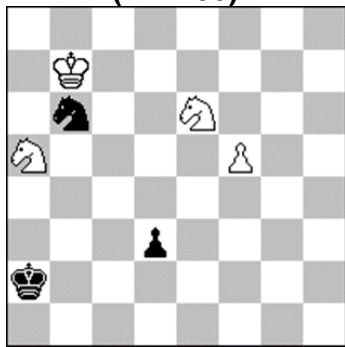
1.Ga4 Wb4. 1...Wh3 2.W:f5+! K:f5 3.Gd7+=. **2.Wg7 Gd5 3.Ge8 Wg4 4.e4!!** puenta **4...W:g7.** 4...Ge6 5.Wg6+ W:g6 6.G:g6 f4 7.Gh5 Kg5 8.Gf3 =; 4...G:e4 5.Wf7+=. **5.e5+! Kg5.** 5...K:e5 6.K:g7 f4 7.Gh5 =. **6.K:g7 f4 7.e6! G:e6.** 7...f3 8.e7 =. **8.Gc6 =.**

8 wyróżnienie honorowe - Andrzej BABIARZ - nr 2348

Elegancka końcówka wydaje się być cenna dla gry praktycznej, a element "artystyczny" w niej to dwa zaskakujące ruchy skoczkiem w 3 i 6 posunięciu na przekór teorii mówiącej, że skoczki lepiej stoją w środku szachownicy niż na skraju.

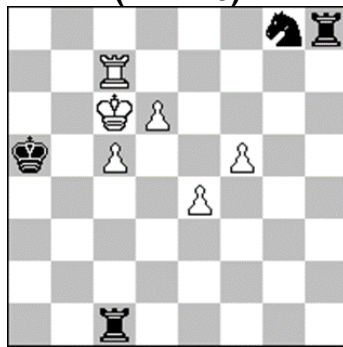
1.Kb2! 1.Se5? Kf4! 2.Sc4 Sc6 3.Kc2 Ke4 4.Kc3 Kd5 =. **1...Kg4!** 1...Kf3 2.Kc3 Ke4 3.Kc4 Sc6 4.Sf8!! jak wariant główny. **2.Kc3!** 2.Se5+? Kf5! 3.Sc4 Sc6 4.Kc3 Ke6! 5.Sa3 Kd5 =. **2...Kf5 3.Sh4+!!** - pierwsza puenta **3.Kc4?** K:g6! =. **3...Ke5!** 3...Kg4 4.Kc4! Sc2 5.Sg6! Kf5 6.Se7+ Ke6 7.Sc6! +- **4.Kc4! Ke4 5.Sg6!** 5.Kb5? Kd4 6.Sf3+ Kc3! 7.K:a5 Sc6+! 8.Kb5 Sa7+! =. **5...Sc6.** 5...Sc2 6.Se7! +- **6.Sf8!!** - druga puenta 6.Kb5? Sd4+! 7.K:a5 S:b3+! = lub 6.Kc5 Sd4! 7.Kc4 Sc6 itd. =. **6...Sd4 7.Sd7!** wygrana. *Analityczna miniatura z dwoma "niechlubnymi" ruchami skoczka na skraj szachownicy!* (Autor)

Pochwała ex aequo
Andrzej BABIARZ
 (nr 2493)

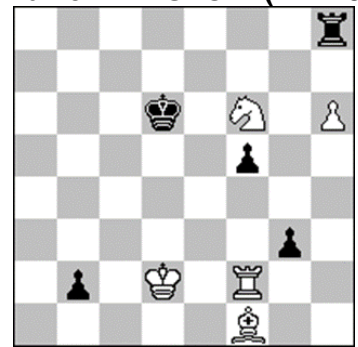
+ (4+3)

Pochwała ex aequo
Amatzia AVNI
 (nr 2475)

= (6+4)

Pochwała ex aequo
Paweł KIRIAKOW
 & **Paweł ARESTOW** (nr 2294)

= (5+5)

Pochwała ex aequo - Andrzej BABIARZ - nr 2493

Sympatyczna walka skoczków - w tym dorobionych (jeden w rozwiązaniu drugi w złudzie). Czarne próbują ratować się patem, ale białe to skutecznie udaremniają. Gdyby nie to, że bardzo podobne motywy już wcześniej były, studium znalazłoby się wyżej.

1.Sc5! 1.Sf4? d2! =; 1.K:b6? d2!.**1...d2** **2.Se4!** **d1S!** Feniks z wyprzedzeniem 2... d1H 3.Sc3+! +/-.
3.K:b6! 3.f6? Sd7! =. **3...Se3!** **4.Sc3+!** 4.f6? Sd5+! =. **4...Ka1!** **5.Sb3+!!** 5.f6? Sg4! 6.f7 Se5! 7.f8S!
 - trzy skoczki wygrywają z jednym, ale 7...Sc4+!! 8.S:c4 pat - ukryty sens ruchu czarnego króla do rogu!
5...Kb2 **6.Sd1+!** 6.f6? Sg4! =) **6...K:b3** **7.S:e3** (7.f6?) - wygrana. *Biały piechur nie może wejść do akcji, aż po zakończeniu walki konnicy.* (Autor)

Pochwała ex aequo - Amatzia AVNI - nr 2475

Sympatyczny pozycyjny remis.

1.Wc8! 1.e5 .Sh6 2.f6 .Sg4 3.e6 .S:f6 4.d7 We1 5.e7 .S:d7-+; 1.d7 Wh6+ 2.Kb7 Wb1+ 3.Kc8 Wa6-+.
1...Se7+ **2.d:e7** **W:c8+** **3.Kd7** **W1:c5** **4.f6.** 4.e8H? W5c7+! (4...W:e8? 5.K:e8=) 5.Kd6 W:e8-+)
4...W5c7+ **5.Ke6.** 5.Kd6? Wc6+ 6.Kd7 W8c7+ 7.Kd8 Kb6 8.f7 Wd6+. **5...We8** **6.Kf7**
 6.Kd6? Kb6-+ 7.f7 We:e7. **6...Wb8.** 6...Wh8 7.Ke6 Wc6+ 8.Kf5 Wh5+ 9.Kg4=. **7.Ke6** **Wc6+** **8.Kf5!**
Wc7 **9.Ke6** **We8** **10.Kf7=** remis pozycyjny.

Pochwała ex aequo - Paweł KIRIAKOW & Paweł ARESTOW - nr 2294

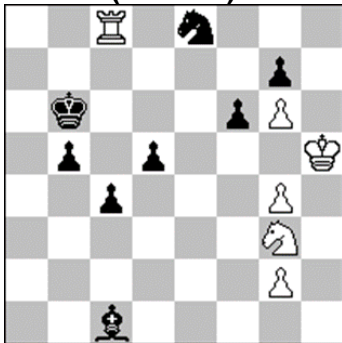
Żywa gra (choć z dużą liczbą bić) prowadzi do efektownego posunięcia **5.Gg2!** i końcówki wieżowej, w której mimo dwóch pionków mniej białe remisują wykorzystując m.in. motywy patowe. Myślę, że grę początkową dałoby się wymyślić bez tylu bić.

1.Se4+! 1.Kc2?g:f2 -+. **1...f:e4.** 1...Kc7 2.Kc2 =. **2.Wf6+** **Ke5** **3.Wb6** **W:h6!** **4.W:b2!** 4.W:h6? b1H -+.
4...Wh2+ **5.Gg2!!** 5.Ge2? g2 6.Wb1 Wh1 -+; 5,Kc3? W:b2 6.K:b2 e3 7.Kc2 e2! 8.G:e2 g2 -+.
5...W:g2+ **6.Ke3!** **Wg1!** 6...W:b2 - pat nr 1; 6...Wf2 7.W:f2 g:f2 7.K:f2 Kf4 8.Ke2 e3 9.Ke1 Kf3
 10.Kf1 e2+ 11.Ke1 Ke3 - pat nr 2. **7.Wb5+** **Kf6** **8.Kf4!** 8.K:e4? Wf1! 9.Wb6+ Kg5 -+. **8...g2**
9.Wb6+! 9.Kg3? e3 10.Wb2 Ke5 11.Kf3 Kd4 -+. **9...Ke7** **10.Kg3** remis.

Pochwała ex aequo

Marc GELLY

(nr 2343)

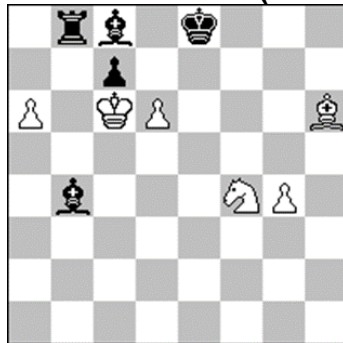

= Ruch czarnych (6+8)

Pochwała ex aequo

Peter KRUG

& Mario G. GARCIA (nr 2283)

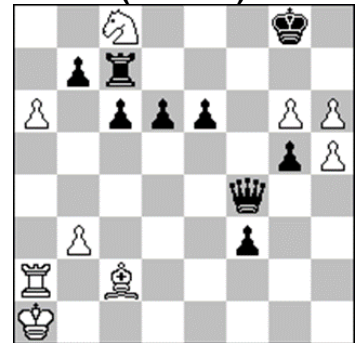

= (6+5)

Pochwała ex aequo

Andrzej JASIK

(nr 2295)

= (9+9)

Pochwała ex aequo - Marc GELLY - nr 2343

Motyw samozapatowania białych poparty tematyczną złudą w 6 posunięciu.

1...Sd6. 1...Sc7 2.Sf5 Gh6 3.g5 f:g5 4.g4 d4 5.W:c7 K:c7 6.Sd6 =; 1...d4 2.W:e8 ; 1...Gf4 2.W:e8 G:g3 3.We6+ =. **2.Wg8!** 2.Wd8? Kc6! 3.Wg8 Gh6 4.g5 f:g5 (4.Se2 Kc5 -+) 5.Se2 Kc5 -+ (5.Wd8 g4 -+). **2...Gh6!** 2...Gb2 lub 2...f5 3.W:g7 =.**3.g5!** 3.Se2? Kc5 4.g5 f:g5 5.g4 Se4 -+ lub 4.Sf4 d4 5.Se6+ Kd5 6.S:g7 c3! -+. **3...f:g5** 4.Wd8! 4.Se2? g4 -+. **4...Kc5** 5.W:d6! 5.Kg4? d4 -+. **5...K:d6.** 5...b4 =. **6.Se4+!!**

Złuda tematyczna: 6.Sf5+? Ke5 7.g4 c3!! 8.Sd4 Kf6!! -+ (7.Sd4,e3 g4 -+). **6...Ke5.** 6...Kc6 7.g4! b4 8.Sd6! jak w grze głównej; 6...Kc7 7.g4! Kd8 8.Sc3! remis. **7.g4!** 7.Sd2? g4! -+. **7...b4.** 7...d4 8.Sd2! c3 9.Sf3+ Ke4 10.S:d4 remis. **8.Sc5!** Kd6. 8...Kd4 9.Sb3,e6+ remis. **9.Se4+ Kc6,e6** 10.Sd6! 10.Sf6,c3? d4 -+; 10.Sc5? c3! -+. **10...c3** 11.Sb5! c2 12.Sd4+ Kd7 13.S:c2 b3 14.Sa3 b2 15.Sb1 remis.

Pochwała ex aequo - Peter KRUG & Mario G. GARCIA - nr 2283

Dokładna gra prowadząca do znanego remisu pozycyjnego.

1.a7! 1.K:c7? Wa8 2.d7+ G:d7 3.Kb7 Wd8 -+; 1.Sd5? G:d6 2.S:c7+ G:c7 3.K:c7 Wa8 -+. **1...Wa8** **2.d7+!** 2.Sd5? G:d6 3.Ge3 Ge6 -+. **2...G:d7+** **3.Kb7 Gc6+!?** **4.K:c6 W:a7** **5.Sd5!** **Gd6.** Gra główna: 5...Wa6+ 6.K:c7 Ga5+ 7.Sb6 W:b6 (7...Kf7 8.Ge3! =; 7...G:b6+ 8.Kb7! =) 8.Gd2 Wb5+ (8...Wb4+ 9.Kc6 Wa4 /c4 10.Kb5! =; 8...Wa6+ 9.Kb7! =) 9.Kc6 We5 10.Kd6! Wb5 11.Kc6= remis pozycyjny. **6.Ge3!** 6.S:c7+? G:c7 7.Ge3 Wa3! -+; 6.Gf4? G:f4 7.S:f4 Wa4 -+. **6...Wa6+.** 6...Wa4 7.S:c7 +=. **7.Gb6!!** 7.Kb7? Wa3! -+. **7...c:b6** **8.K:d6 b5+** **9.Kc5!** = remis pozycyjny. Wg: Korteling -1962. (Autorzy)

Pochwała ex aequo - Andrzej JASIK - nr 2295

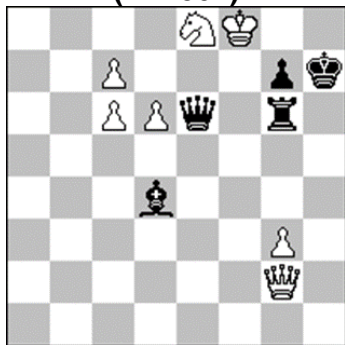
Ostra gra bez wyrazistej idei.

1.Se7+! W:e7. 1...Kf8 2.g7+ K:e7 3.g8H =. **2.h7+.** 2.a7 We8 3.h7+ Kg7! -+. **2...Kh8!** 2...Kg7 3.h6+ =. **3.a7 We8** **4.h6!** 4.a8H? Hc1+ 5.Gb1 Hc3+ 6.Wb2 W:a8 -+. **4...Hc1+.** 4...Hf5 5.G:f5 e:f5 6.a8H W:a8 7.W:a8#. **5.Gb1 Hc3+** **6.Wb2 Ha5+** **7.Wa2 He5+!** **8.Wb2 Hf5!** 8...Wa8 9.g7+ H:g7 10.h:g7+ K:g7 11.Wa2 =. **9.G:f5.** 9.Wh2! H:b1+ 10.K:b1 g4. **9...e:f5** **10.Wh2!** **g4.** 10...Wa8 11.Kb2 f4 12.Wh3! g4 13.Wh5 f2 14.Wf5 f1H 15.Wf8+ W:f8 16.g7+ K:h7 17.g:f8H =. **11.Wh5!** **g3** **12.W:f5** **g2** **13.Wf8+!** **W:f8** **14.g7+ K:h7** **15.g:f8H g1H+** **16.Kb2!** remis. 16.Ka2? H:a7+ 17.Kb1 Hg1+ 18.Ka2 Hg2+ 19.Ka3 d5 -+.

Pochwała ex aequo

Andrzej JASIK

(nr 2301)

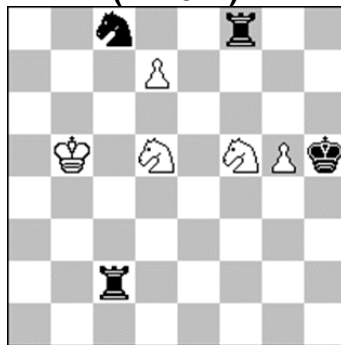

+ (7+5)

Pochwała ex aequo

Andrzej JASIK

(nr 2511)

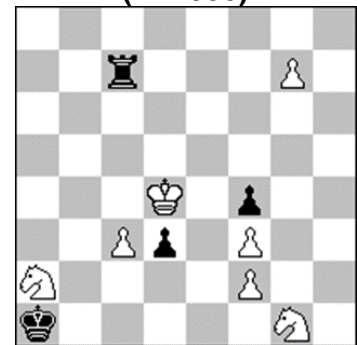

= (5+4)

Pochwała ex aequo

Michael PASMAN

(nr 2330)

+ (7+4)

Pochwała ex aequo - Andrzej JASIK - nr 2301

Dominacja lekkich figur nad hetmanem.

1.Hh1+! 1.c8H? Wf6+ 2.S:f6+ H:f6+ 3.Ke8 Hg6+ 4.Kd8 Hg5+ 5.Kc7 Ha5+ =. **1...Wh6 2.c8H! H:c8.** 1...Hg8+ 3.Ke7 W:h1 4.Hf5+ Kh6 5.He4 Wa1 6.g4 Kg5 7.c7 +- **3.He4+ Kh8 4.H:d4 Wf6+.** 4...Hf5+ 5.Ke7 We6+ 6.Kd8 Hg6 7.Hh4+ Kg8 8.Hc4 H:e8+ 9.Kc7 +- **5.H:f6! g:f6 6.d7 Hd8 7.g4!** zugzwang **7...Hb6.** 7...Kh7 8.c7 H:d7 8.S:f6+ Kg6 10.S:d7 +-; 7...f5 8.g5 H:g5 9.c7 +- **8.c7 Hc5+ 9.Kf7 Hd5+ 10.Ke7 Hc5+ 11.Kd8 Hb6 12.Sd6! H:d6 13.c8H** wygrana.

Pochwała ex aequo - Andrzej JASIK - nr 2511

Pozycja wzajemnego zugzwangu jest ciekawa, szkoda, że nie ma tematycznej złudy prowadzącej do tej pozycji z ruchem białych.

1.Sg7+. 1.Sf6+? K:g5 2.Se8 W:f5+ 3.Ka6 Wd5 +- **1...Kg6.** 1...Kh4 2.Se8 W:e8 3.d:e8S! =; 1...K:g5 2.Se6+ Kh6 3.S:f8 =; 1...Kg4 Se3+ K:g5 3.S:c2 =. **2.Se8 Sd6+ 3.S:d6 Wb8+ 4.Sb6 Wb2+ 5.Kc6!** 5.K:c5? W2:b6 6.Sc8 Wb2 7.d8H (7.Kd6 Wd2+ 8.Kc7 Wb1 9.d8H Wc1+ 10.Kb7 W:d8) 7...W:c8+ 8.H:c8 Wc2+ 9.Kd6 W:c8 +- **5...W2:b6+ 6.Kc7!** - pozycja zugzwangu jest interesująca i godna uwagi - **6...Kg7 7.Sf5+.** 7.Sc4? W6b7+ 8.Kd6 Wa 7-+; 7.Sc8? W8b7+ 8.Kd8 We6 9.Se7 Kf8 10.Kc8 W:d7 11.K:d7 W:e7+ +-; 7.Se8+ Kf8 8.Sd6 W:d6 9.K:d6 Wa8 10.g6 Wa6+ 11.Kc7 Wa7+ 12.Kc8 Wa8+ 13.Kc7 Ke7 +- **7...Kg6 8.Sd6 Kh7 9.Sf7 W8b7+ 10 Kc8** remis.

Pochwała ex aequo - Michael PASMAN - nr 2330

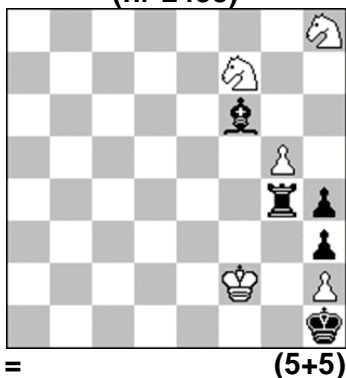
Podobna sytuacja jak w studium poprzednim. Ciekawa pozycja wzajemnego zugzwangu, ale brak tematycznej złudy prowadzącej do tej samej pozycji z ruchem białych.

1.Sc1! Złuda : 1.g8H d2 2.Hb3 Wd7+ 3.Ke4 (3.Kc4 d1H 4.H:d1+ W:d1 5.Sb4 W:g1) 3... d1H 4.H:d1+ W:d1 5.Se2 K:a2; 1.K:d3 W:g7 2.Se2 K:a2. **1... d2** (1... W:g7 2.S:d3 W:g1 3.c4! Ka2 4.c5 Kb3 5.c6+-) **2.Sb3+ Kb2** (2... Ka2 3.g8H! (3.S:d2 W:g7) 3... d1H+ 4.Sd2+ Kb2 5.Hb8+ Kc2 6.H:c7) **3.S:d2 W:g7 4.Sc4+!** (4.Se4 W:g1 5.c4) (4.Se2 Wd7+ 5.Ke4 W:d2) **4...Kb3 5.Se2!** (5.Sa5+ Ka4; 5.Sh3 Wd7+ 6.Kc5 Wc7+) **5...Wd7+ 6.Kc5! Wc7+ 7.Kb5! W:c4 8.Sd4+! K:c3 9.Sc6!** wzajemny zugzwang **9...Kd3 10.Se5+ Ke2 11.K:c4.**

Pochwała ex aequo

Michael PASMAN

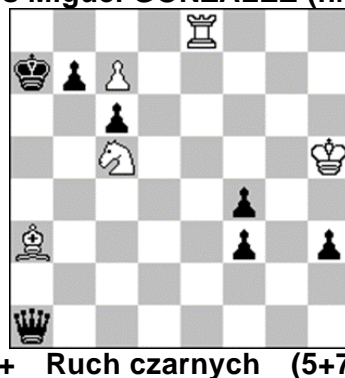
(nr 2433)

Pochwała ex aequo

Vidadi ZAMANOV

& Luis Miguel GONZALEZ (nr 2537)

Pochwała ex aequo - Michael PASMAN - nr 2433

Ostra gra z kilkoma dokładnymi posunięciami.

1.Kf3! 1.g:f6 Wf4+ 2.Ke3 W:f6--+. **1... Wg3+!** 1... G:h8 2.K:g4 K:h2 3.S:h8 Kg2 4.g6 h2 5.g7=; 1... Wg1 2.g:f6 K:h2 (2... Wf1+ 3.Kg4) 3.Se5! Wf1+ 4.Kg4 W:f6 5.Shg6=. **2.h:g3 Gg7!** Aby nie pozwolić białemu skoczkowi przeniknąć na g4 przez h6. 2...G:h8 3.Sh6! z Sg4 (3.S:h8 Kg1); 2...Kg1 3.g:f6 h2 4.g:h4 h1H+ 5.Kg4 remis; 2...h2 3.g:f6 Kg1 tylko remis. **3.Sh6!** mimo wszystko! 3.Sg6 h2; 3.g:h4 Kg1-- po natychmiastowym 3.Kf2 jest szach na d4. **3... G:h6 4.Kf2!!** switchback 4.g:h6 h2 5.h7 Kg1 czarne promują z szachem. **4... G:g5.4...** Gg7 5.g:h4 Gd4+ 6.Kf1 **5.Sg6! Ge3+!** 5... h:g3+ 6.K:g3 h2 7.Kf2. **6.K:e3 h:g3 7.Sf4 h2.7...** Kh2 8.Se2 g2 9.Kf2 Kh1 10.Sg3+=. **8.Kf3 g2 9.Sh3** zugzwang **9... g1H.** 9... g1S+ 10.Kf2! S:h3+ 11.Kf1=. **10.Sf2+ remis.**

Pochwała ex aequo - Vidadi ZAMANOV & Luis Miguel GONZALEZ - nr 2537

Długa dokładna gra białych figur walczących najpierw z jednym, a potem z dwoma hetmanami. Ładne studium, szkoda tylko, że najciekawsze ruchy czyli ofiara wieży i promocja w skoczka są oczywiste.

1...h2. 1...H:a3 2.Wa8+! K:a8 3.c8H+ Ka7 4.H:b7#. **2.Wa8+!** 2.c8S+? Ka8 3.Sd6+ Ka7 4.Sc8+ Ka8 =. **2...Kb6 3.c8S+! Kb5!** 3...Kc7 4.Se6+ Kd7 5.Sf8+ Ke8 6.Sd6+ Ke7 7.We8+ Kf6 8.We6+ Kg7 9.Sf5+ Kh8 10.Sg6+ Kg8 11.Sh6+ Kh7 12.We7+ Hg7 13.W:g7+ K:g7 14.Gb2+ Kh7 15.Sf8#. **4.Sd6+ Kb6 5.Sa4+! Kc7 6.Wc8+ Kd7 7.Sb6+ Ke7 8.We8+ Kf6 9.Sd7+!** 9.Se4+? Kg7! 10.Gf8+ Kf7 11.Sd6+ Kg8 12.Gh6+ Kh7 13.We7+ Kg8 14.Kg6 Hg1+ 15.Gg5 H:g5+ 16.K:g5 h1H 17.Sd7 Hg1+ =. **9...Kg7 10.We7+!** 10.Sf5+? Kh7! 11.We7+ Kh8! 12.We8+ Kh7 13.Sf8+ Kg8 14.Kg6 Hg1+ 15.Kf6 Ha1+ 16.Kg6 Hg1+ =. **10...Kg8! 11.Kg6! Hg1+ 12.Kf5!** 12.Kf6? h1H 13.We8+ Kh7 14.We7+ Kg8! =. **12...Hb1+ 13.Se4!** 13.Kf6? Hg1! 14.Kf5 Hb1+ 15.Se4 strata czasu. **13...h1H** 13...H:e4+ 14.W:e4! h1H 15.Sf6+ Kh8 16.We8+ Kg7 17.We7+ Kh8 18.Gb2 Hb1+ 19.Kg5 Hg1+ 20.Kh6 Hh2+ 21.Kg6 Hg2+ 22.Sg4+ H:b2 23.We8#. **14.Sdf6+ Kh8 15.Gb2! H:b2.** 15...Hh6 16.Sg4+ H:b2 17.S:h6 Hb4 18.Wd7! Hf8+ 19.Kg6 He8+ 20.Sf7+ Kg8 21.Sf6+-+. **16.We8+ Kg7 17.Wg8+ Kf7 18.Sg5+ Ke7 19.Wg7+ Kd8.** 19...Kd6 20.Sge4#. **20.Se6+ Kc8 21.Wg8#**

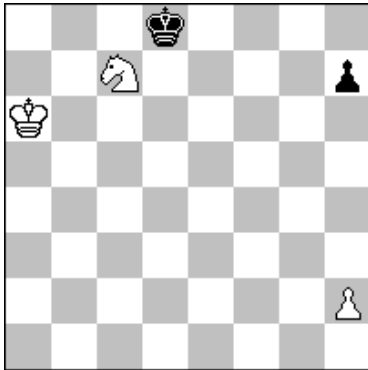
Specjalne wyróżnienie honorowe - Władimir KUZMICZEW - nr 2591

Autor zwraca uwagę na dwa ruchy białych h2-h3 oraz h7-h6 czarnych w rozwiązaniu i złudach określając je trafnie łacińskim przysłowiem "festina lente" (spiesz się powoli). Te ruchy czarnych są ciekawe i nieoczywiste, natomiast ruchy białych nie mają wielkiej wartości, bo w obu sytuacjach po h2-h4 białe natychmiast tracą pionka.

Dodatkowo autor sugeruje tu "oryginalny" temat tzw. "matrioszek" (nazwa pochodzi od popularnej zabawki, gdzie kolejne coraz mniejsze lalki kryją się w większych) - kiedy w wariacie rozwiązania istnieją złudy, w tych złudach są złudy w obaleniach itd. Wartość tematu zdaniem autora charakteryzuje się ilością i głębią kolejnych złud.

Myślę, że temat ten nie jest nowy, tylko nie zwracano na jego istnienie specjalnej uwagi. Jestem przekonany, że wiele studiów, a nawet praktycznych końcówek pionkowych realizuje ten temat, jeśli odpowiednio przeanalizujemy złudy. Oto pierwsze z brzegu przykłady sprzed wielu lat.

**Specjalne wyróżnienie honorowe
Władimir KUZMICZEW
(nr 2591)**

+ (3+2)

W. Neisztadt 1890: Kg2, pf3 - Kd1, pe5, g5. Remis.

1. Kh1! 1. Kg3? Ke1! (1... Kd2? 2. Kh2! [2. Kg2? Ke2! {2... Ke1? 3. Ke3!}]).

I. Vancura, 1926: Ke8, Wc1, Ka8, Wb2, pc2, Remis.

1. Kd8! 1. Ke7? Kc7! (1... Kb7? 2. Kd7! [2. Ke6? Kc6! {2... Ka6? 3. Ke5! (3. Kd5? Kb5!)}]). Myślę, że można w tym studium też wyłowić podobne "matrioszki" na inne sposoby i również w dalszych fragmentach gry,

Pozwolę sobie przytoczyć jeszcze swoje studium sprzed 50 lat, w którym również efekt "matrioszek" można łatwo zauważyć.

J. Rusinek, 1971: Ke8, Gc5, Gh7, pg6 - Kf3, Gf1, Gh8, Sc8, Sf5, Remis.

1. Kd7 Ga6 2. g7! S:g7 3. Gc2 Ke2 4. Gd4 Ke2 i teraz można "wyłowić" omawiany motyw:

5. Gc3+! 5. Ge4? Se6! (5... Kd1? 6. Gg6! [6. Gh7? Se6! {6... Kd2? 7. Gb1! (7. Ge4? Se6! [7... Ke1? 8. Gc2! {8. Gg6? Se6! (8... Kd1? 9. Ge4!)}])}) z dużo większą "głębokością" kolejnych złud. I tu również można ten efekt uzyskać również przy innych wyborach kolejnych złud.

Widziałem te "matrioszkowe możliwości" już 50 lat temu, ale nie uważając tego za coś specjalnie atrakcyjnego (i dalej nie uważam) pomijałem w opisie rozwiązania.

Tym niemniej studium **2591** jest bardzo dobre i wysiłek autora przy wyławianiu całej precyzyjnej gry w rozwiązaniu i złudach zasługuje na wyróżnienie. Fakt, że najprawdopodobniej wspomagał się odpowiednią bazą nie umniejsza włożonej pracy i inwencji. Natomiast za pewien mankament uważam nadmiar nieciekawych pobocznych złud i wariantów przez co studium sprawia wrażenie bardziej analitycznego niż artystycznego (dlatego **specjalne** wyróżnienie).

1.Sd5! Kd7 2.Kb5! Kd6 3.Kc4!

3.Se3? Ke5! 4.Kc4 Ke4! 5.Sf1 Kf3! 6.Kd3 Kg2! 7.Ke2 h6!! – Festina lente.

(Ale nie 7...h5? 8. Ke3!

(8.Ke1? Kf3! 9.Kd2 Kf2!

[9...Kg2? 10.Ke3!

{10.Ke2? h4! 11.Ke3 K:f1! 12.Kf3 h3! 13.Kg3 Ke3! 14.K:h3 Kf3! – замуrowanie}

10...K:f1? 11.h4! (11.Kf3? Ke1! 12.h4 Kd2! 13.Kf4 Kd3! 14.Kg5 Ke4 15.K:h5 Kf5! – замуrowanie echo)]

10.Se3 Kg1!

[10...h4? 11.Kd3! Kf3 12.Kd4! Kf4 13.Sf1! Kf3 14.Ke5!! h3 15.Kf5! Kf2 16.Kg4! Kg2 17.Kh4! K:f1 18.K:h3!]

8...K:f1 9.h4!

(9.Kf3? Ke1! 10.h4 Kd2! 11.Kf4 Kd3! 12.Kg5 Ke4 13.K:h5 Kf5! - замуrowanie. 14.Kh6 Kf6! 15.h5 Kf7! =; 9.Kf4? Ke2!

[9...h4? 10.Kg4! Kg2 11.h3! Kf2 12.K:h4 Kf3 13.Kg5! lub 9...Kg2? 10.h4! Kh3 11.Kg5! Kg3 12.K:h5! Kf4 13.Kg6!

{13.Kh6? Kf5! 14.h5 Kf6! – zamurowanie echo. 15.Kh7 Kf7! 16.h6 Kf8! 17.Kh8 Kf7 18.h7 Kf8 – pat z zamurowaniem - echo 17.Kg6 Kg8 18.h7+ Kh8! 19.Kh6 – pat}}

10.h4 Ke3! =)

9...Kg2 10.Kf4! Kh3 11.Kg5! Kg3 12.K:h5! Kf4 13.Kg6! (13.Kh6? Kf5! = - jeszcze jeden wariant matroszka)

7...Kg1? 8.h4! Kg2 9.h5! Kh3 10.Kf3! Kh4 11.Sg3! Kg5 12.Ke4! Kg4 13.Ke5!) 8.Ke3 K:f1 9.Kf3 Ke1! 10.h4 Ke2! 11.Kg4 Ke3/Kd3 12.Kh5 Kf4/Ke4 13.K:h6 Kf5! 14.h5 Kf6! 15.Kh7 Kf7! 16.h6 Kf8! = 9.h4 Kg2 10.Kf4 Kh3! 11.h5 Kh4! =)

3...Ke5 4.Kc5! Kf5 5.h3! - Festina lente **5...Ke5.**

5.Kd4? Kg4! 6.Se3 Kh3! 7.Sf1 Kg2! 8.Ke5 K:f1! 9.h4 Ke2! 10.h5 Kd3! 11.h6 Kc4! 12.Kf6 Kd5! 13.Kg7 Ke6! 14.K:h7 Kf7! =.

6.Kc6! h6 7.Kc5 h5 8.Kc6! h4 9.Kc5! Ke4 10.Kd6! Kf3 11.Ke5! Kg3 12.Sf4! wygrana.

1.Se6+? Ke7! 2.Sg5 Kf6! 3.S:h7 Kf5! =. (3...Kg6? 4.Sf8+! Kf5 5.Sd7! Kg4 6.Se5+! Kh3 7.Sf3! Kg2 8.h4!)

1.Kb6? Kd7! 2.Sd5 Kd6! 3.Se3 Ke5! 4.Kc5 Ke4! 5.Sf1 Kf3! 6.Kd4 Kg2! 7.Ke5! K:f1! 8.h4 Ke2! 9.h5 Kd3! 10.h6 Kd4! 11.Kf6 Kd5! 12.Kg7 Ke6! 12.K:h7 Kf7! – zamurowanie echo. 13.~ Kf8! 14.Kh8 Kf7! 15.h7 Kf8! – pat lub 14.Kg6 Kg8! 15.h7 Kh8! 16.Kh6 – pat =.

2.Sb5 Ke6! 3.Kc5 Ke5! 4.Sd4 Ke4! 5.Kc4 h6!! – Festina lente 6.Kc3 h5! 7.Kc4 h4! 8.h3 Kf4! (8...Ke3? 9.Kd5! Kf2 10.Se6! Kg3 11.Sg5! Kf4 12.Se4! Kf5 13.Sc3!) 9.Se2 Ke3!

(9...Kf3? 10.Kd3! Kf2 11.Sf4! Kf3 12.Se6!! Kg3 13.Sg5! Kf4 14.Se4! Kf3 15.Kd4! Kf4 16.Kd5! Kf5

17.Sc3!! Kf4 18.Se2+! Kf3 19.Sg1+! Kg2 20.Ke4! K:g1 21.Kf3! [ale nie 21.Kf4? Kf2! 22.Kg4 Ke3! 23.K:h4 Kf4! – zamurowanie =] 21...Kf1/Kh2 22.Kg4! Kg2 23.K:h4 Kf3 24.Kg5!)

4.Sc3 Kf4! 5.Kd5 Kg4! =. (5...Kf3? 6.Se4! h5 7.h3! – Festina lente. 7...Kf4 8.Kd4! h4 9.Kd5! Kf5 10.Sc3!)

Nowe Miasto, czerwiec 2022 r.

**Sędzia konkursu:
Jan Rusinek**

UCZESTNICY

Konkurowało 56 zadań nadesłanych przez 32 autorów z 17 krajów:

Argentyna (1-0,5), Armenia (1-2), Austria (2-10,5), Azerbejdżan (2-1), Dania (1-2), Francja (1-1), Gruzja (2-1,5), Hiszpania (1-0,5), Izrael (2-4), Niemcy (2-3,5), Polska (2-10,5), Rosja (7-10,5), Serbia (1-1), Słowacja (2-2,5), Turcja (1-1), Ukraina (3-3), Włochy (2-1)

LISTA

Aliev Ilham (Azerbejdżan) &2536, Arestow Paweł (Rosja) 2349, &2294, Avni Amatzia (Izrael) 2475, 2510, Aydinoglu Can (Turcja) 2574, Babiarz Andrzej (Polska) 2313, 2348, 2391, 2445, 2469, 2493, &2536, Campioli Marco (Włochy) &2300, Diduch Siergiej (Ukraina) 2513, Garcia Mario G. (Argentyna) &2277, Gasparian Aleksiej (Armenia) 2578, 2580, Gelly Marc (Francja) 2343, Gonzalez Luis Miguel (Hiszpania) &2537, Gromow Michaił (Rosja) 2573, &2531, Gurgenidze Dawid (Gruzja) &:2319, 2331, 2390, Hlinka Michal (Słowacja) &:2337, 2342, 2349, Jasik Andrzej (Polska) 2289, 2295, 2301, 2511, Kekely Ľuboš (Słowacja) &:2337, 2342, Kiriakow Piotr (Rosja), &2294, Kostiukow Aleksandr (Rosja) 2556, Krug Peter (Austria) 2277, 2307, 2355, 2367, 2409, 2427, 2439, 2451, 2481,2512, &2277, Kuzmiczew Władimir (Rosja) 2508-2509, 2590-92, Micaloni Mario (Włochy) &2300, Minski Martin (Niemcy) 2530, &:2319, 2325, 2331, Muraszow Wasilij (Rosja) 2568, Neidze Waża (Gruzja) &2390, Nielsen Steffen Slumstrup (Dania) 2361, &2325, Pasma Michael (Izrael) 2330, 2433, Pierwakow Oleg (Rosja) &2531, Prusikin Michael (Niemcy) 2577, Samiło Władimir (Ukraina) 2576, Serafimović Ilija (Serbia) 2575, Tarasiuk Władisław (Ukraina) 2579, Zamanov Vidadi (Azerbejdżan) &2537.

.....

Uwagi dotyczące werdyktu konkursu PZSzach studia 2021
prosimy kierować do 1 X 2022 na adres:

a11z@interia.pl